

SAK

Paikallisjärjestön sääntöjen muuttaminen

Teams-info, 3.2.2026

Tässä paketissa:

- muutoksen keskeisimmät vaikutukset toimintaan (mikä muuttuu)**
- sääntöjen muuttaminen ja sääntöjen käyttöönotto**
- muutosilmoituksen tekeminen**

Mikä muuttuu?

Muutoksista yleisesti

MIKSI?

- Nykysääntöjen toimivuuden arviointi ja uudistustarpeen määrittely yhdessä paikallisjärjestöjen kanssa
- Toiminnan ketteröittäminen ja yksinkertaistaminen, toimintaympäristön muutosten huomiointi (esim muutokset ammattiosastorakenteessa)
- Hallinnollisen taakan minimointi
- Sääntöjä modernisoitu kauttaaltaan sekä kielellisesti että sisällöllisesti
- Mieluummin sallivat kuin rajoittavat

- Esityksessä läpikäydään vain ne muutokset, mitkä konkreettisesti vaikuttavat paikallisjärjestön toimintaan
- Paikallisjärjestöille toimitettu uudet säännöt kokonaisuudessaan + PRH:n (Patentti- ja rekisterihallitus) ennakkotarkastuspäätös, missä diaarinumero

Onko sääntömuutos pakollinen?

Voiko sääntöjä muuttaa oman toiminnan näköisiksi?

Mikä ja miksi

1§

Yhdistyksen nimi on xxx
Paikallisjärjestön kotipaikka on xxxx

2§

TARKOITUS JA TOIMINTA

Paikallisjärjestön toiminnan tarkoitus on koota jäsenyhdistykset yhteistoimintaan, jolla edistetään palkansaajien hyvinvointia, solidaarisuutta, oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja ammattiyhdistysliikkeen toimintavalmiuksia. Paikallisjärjestö lisää toiminnallaan jäsenyhdistysten välistä vuoropuhelua sekä kokemusten ja hyvien käytänteiden jakoa, järjestää yhteisten tarpeiden pohjalta koulutusta sekä tilaisuuksia ja osallistuu yhteiskuntavaikuttamiseen. Paikallisjärjestö toimii SAK:laisen ay-liikkeen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Paikallisjärjestö:

- toimii paikallisesti SAK:laisen ay-liikkeen edustajana
- toimii yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa ja toteuttaa yhteisiä tapahtumia, kampanjoita ja hankkeita sekä osallistuu edunvalvontaan ja pyydettyä tukea ammattiosastojen työtaistelutoimenpiteitä
- pitää yhteyttä sekä ylläpitää työelämäkeskustelua alueen sak:laisten toimijoiden ja yhteistyötahojen kesken
- vaikuttaa paikallisesti yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja osallistuu julkiseen keskusteluun
- edistää järjestäytymistä ja järjestöllisiä toimintavalmiuksia
- järjestää tiedotus-, koulutus- ja virkistystoimintaa

Muutos/
huomioi!

- Ei määriteltyä kaupunkia/kuntaa ja toimialuetta
- Paikallisjärjestö voi siis olla vaikka valtakunnallinen
- Paikallisjärjestö täydentää ilmoitusvaiheessa nimen ja kotipaikan
- Paikallisjärjestön tarkoituspykälää on vahvistettu ja täsmennetty
- Parempi ja laajempi kuvaus toiminnan tarkoituksesta

Jäsenet

Muutos/
huomioi!

3§

- Paikallisjärjestön jäseneksi voivat liittyä rekisteröidyt SAK:n jäsenliittojen jäsenyhdistykset.
- Jäseneksi liittymisilmoitus on toimitettava kirjallisena paikallisjärjestön hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä.
- Jäsenyhdistys, joka toiminnallaan vahingoittaa paikallisjärjestön tai keskusjärjestön toimintaa, toimii niiden tarkoitusta tai sääntöjä vastaan, voidaan erottaa paikallisjärjestön jäsenyydestä.
- Jäsenyhdistyksen eroamisessa ja erottamisessa toimitaan yhdistyslain määräämällä tavalla.

- Suoraviivaisuus, ei rajoittavia tekijöitä
- Uusi momentti. Yhteisen arvopohjan vahvistaminen, suojakirjaus

Hallinto/vuosikokous

5§

Paikallisjärjestön jäsenet käyttävät päätösvaltaansa **vuosikokouksessa**.

Paikallisjärjestön vuosikokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä **toukokuun loppuun mennessä**. Ylimääräinen kokous on pidettävä, kun vuosikokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai vähintään 1/10 yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä taikka vähintään kolme paikallisjärjestön äänioikeutettua jäsenyhdistystä sitä hallitukselta ilmoittamansa asian käsittelyä varten kirjallisesti vaatii.

Vuosikokouksen kutsuu koolle paikallisjärjestön hallitus. Varsinainen kokouskutsu esityslistoineen on toimitettava kullekin **jäsenyhdistykselle** kirjallisesti vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Ylimääräisen kokouksen kokouskutsu on toimitettava jäsenyhdistyksille kirjallisesti vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta.

Yhdistyksen vuosikokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää myös etäkokouksena.

Muutos/
huomioi!

- Luovutaan kahden sääntömääräisen kokouksen mallista (kevät- ja syysedustajisto)
- Nyk. edustajisto helmi- maaliskuu
- Sähköposti tulkitaan kirjalliseksi kutsuksi
- **Etäyhteydellä osallistumisesta** (hybridi) ei tarvitse määrätä säännöissä, mutta mahdollisuudesta on mainittava kokouskutsussa

Hallinto/vuosikokous

6§

- Äänivaltaa vuosikokouksessa käyttävät jäsenyhdistysten valtuuttamat edustajat.
- Jäsenyhdistys voi valtuuttaa äänimääränsä yhden tai useamman edustajan käytettäväksi.
- Kunkin edustajan **valtakirjasta** tulee käydä ilmi hänen edustamiensa äänten lukumäärä.
- Jokaisella jäsenmaksun maksaneella jäsenyhdistyksellä on kokouksessa kolme ääntä.

Muutos/
huomioi!

- Ammattiosasto (jäsenyhdistys) valitsee vuosikokousedustajat joka vuosi erikseen
 - Valinnasta annettava kokousedustajille valtakirja
- Säännöissä ei määrätä, montako edustajaa jäsenyhdistys voi valtuuttaa
- Valtuutetuilla kokousedustajilla voi olla käytössään keskenään eri määrä ääniä
(esim kaksi edustajaa, joista toisella kaksi ja toisella yksi ääni tai neljä edustajaa, joista kahdella yksi ääni kummallakin ja kahdella puoli ääntä kummallakin tai kolme edustajaa, mutta kaikki äänet yhdellä)

Hallinto/vuosikokous

7§

Vuosikokouksen tehtävänä on

- valita paikallisjärjestön puheenjohtaja sekä hallituksen jäsenet ja varajäsenet vuodeksi kerrallaan. Toimikausi on vuosikokousten välinen aika
- valita yksi tai kaksi toiminnantarkastajaa/tilintarkastajaa ja yksi varatoiminnantarkastaja/varatilintarkastaja kalenterivuodeksi. Tilintarkastajana voi olla myös tilintarkastusyhteisö.
- käsitellä paikallisjärjestön tilinpäätös, toimintakertomus ja tilin-/toiminnantarkastuskertomus
- päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tai päättää tilikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä
- määrätä paikallisjärjestön jäsenmaksun suuruus kuluvalle kalenterivuodelle
- käsitellä hallituksen laatima toimintasuunnitelma ja talousarvio kuluvalle toimintavuodelle.

Muutos/
huomioi!

- Valinnat tehdään joka vuosi, mutta missään ei määrätä, että hallinnon pitäisi vaihtua vuosittain.
- Hallituksen pitää kuitenkin järjestäytyä uudelleen, vaikka "vanhat jatkaisi".
- Huom myös §9:
Paikallisjärjestön **tilikausi on kalenterivuosi**. Tilinpäätöksen tulee olla valmiina tilin-/toiminnantarkastajalle **viimeistään kuukautta ennen sääntömääräistä vuosikokousta**.
- Yhden vuosikokouksen malli tarkoittaa käytännössä sitä, että samassa kokouksessa käsitellään ja päätetään sekä menneestä että tulevasta (kertomus/tilinpäätös sekä suunnitelma/talousarvio)
- Käytännössä toiminnan suunnittelu on syytä tehdä jo edellisen vuoden puolella. Esim kannustavien tukien mekanismi.

Hallinto/hallitus

8§

- Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, jonka on oltava työmarkkinoiden käytettävissä ja lisäksi vähintään 5 ja enintään 20 varsinaista jäsentä sekä vähintään 3 ja enintään 10 varajäsentä, joiden on valintahetkellä oltava työmarkkinoiden käytettävissä.
- Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen varsinaisten ja varajäsenten toimikausi on vuosikokousten välinen aika. Hallituksen kokoonpanossa otetaan huomioon eri ammattialojen paikallinen edustavuus.
- Hallituksen kokouksen kutsu ja esityslista kokousmateriaaleineen lähetetään jokaiselle jäsenelle kirjallisesti viittä päivää ennen. Kiireellisessä tapauksessa kokouskutsu voidaan toimittaa noudattamatta määräaikaa.
- Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet sen muista jäsenistä on läsnä. Kokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää etäkokouksena.
- Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja nimittää muut tarvittavat toimihenkilöt. Hallitus voi asettaa jaostoja tai toimintaryhmiä. Hallituksen kokouksiin sekä muihin toimielimiin voidaan kutsua myös ulkopuolisia asiantuntijoita ja yhteistyötahojen tai jäsenosastojen edustajia.

Muutos/
huomioi!

- Hallituksen kokoon vain pieni muutos, varajäsenien määrää vähennetty. Huom. yleisvarajäseniä
- Tästä mainittiin jo vuosikokousohjeissa
- Kokouskutsun lähettämisaikataulusta ei mainintaa aiemmin
- Etäkokousmahdollisuuden lisäys, hybridistä ei tarvitse olla sääntömääräystä.
- Esim sellaisten ammattiosastojen sitouttaminen, jotka eivät ole jäseniä

Ennakkotarkastettujen sääntöjen hyväksyminen ja käyttöönotto (YhdL 55§)

Sääntöjen käyttöön otto

Paikallisjärjestöjen mallisäännöt on
ennakkotarkastettu ja hyväksytty
PRH:ssa 17.12.2025

- Säännöt voidaan ottaa käyttöön paikallisjärjestössä ILMAN PRH:n tarkastuskäsittelyä

Uusien sääntöjen käsittely ja
hyväksyminen tehdään **edustajiston**
kokouksessa

- Sääntömuutoksesta on oltava maininta kokouskutsussa: "Kokouksessa käsitellään ja päätetään sääntöjen 5§ mukaiset kokousasiat sekä yhdistyksen sääntöjen muuttaminen."
- Sääntömuutoksen hyväksymiseen riittää enemmistö

Ennakkotarkastetut säännöt on
hyväksyttävä **sellaisenaan**
(YhdL 55.4§)

- Lain kirjaus on ehdoton. Mitään asiallisia muutoksia ei saa tehdä. Vain yhdistyksen nimen ja kotipaikan saa lisätä.
- Mikäli sääntöihin halutaan muutoksia, ennakkotarkastuspäätös raukeaa ja paikallisjärjestön on itse hyväksyttävä säännöt PRH:ssa

Hyväksymisen jälkeen kokouksen on
tehtävä erillinen päätös siitä, että
säännöt otetaan käyttöön heti

- Tähän päätökseen riittää enemmistö

Esityslista (malli)

SAK:n xxx paikallisjärjestön edustajiston kevätkokous

Aika:
Paikka:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokousvirkailijoiden valinta
4. Esityslistan hyväksyminen
5. Paikallisjärjestön sääntöjen muuttaminen
Päätösesitys: Kuullaan esitys paikallisjärjestön uusiksi säännöiksi. Mallisäännöt on tarkastettu ja hyväksytty PRH:ssa 17.12.2025. Päätetään hyväksyä säännöt sellaisenaan ja ottaa ne käyttöön välittömästi.

Tästä eteenpäin kokous jatkuu hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti vuosikokouksena
Todetaan vuosikokousedustajat ja heidän valtakirjansa
6. Paikallisjärjestön puheenjohtajan valinta
7. Paikallisjärjestön hallituksen koosta päättäminen ja jäsenten sekä varajäsenten valinta

8. Toiminnan-/tilintarkastajan valinta vuodelle 2026
9. Vahvistetaan toimintakertomus vuodelta 2025
10. Vahvistetaan tilinpäätös vuodelta 2025
11. Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
12. Päätetään paikallisjärjestön jäsenmaksun suuruus vuodelle 2026
13. Hyväksytään toimintasuunnitelma vuodelle 2026
14. Hyväksytään talousarvio vuodelle 2026
15. Käsitellään kokoukselle tehdyt esitykset
16. Muut mahdolliset asiat
17. Kokouksen päättäminen

Sääntöjen käyttöön otto

Tämän jälkeen kokouksessa siirrytään toimimaan uusien sääntöjen mukaisesti

- Edustajiston **kokous jatkuu** paikallisjärjestön **vuosikokouksena**
- Todetaan vuosikokousedustajat, heidän valtakirjansa ja äänimääränsä (6§)
- Käsitellään yhdistyksen 7§:n mukaiset asiat (valinnat, toimintakertomus ja tilinpäätös + toiminnantarkastajan lausunto vuodelta 2025, toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2026 sekä jäsenmaksun suuruus)

Jäsenyhdistyksiä on informoitava kokouskutsun yhteydessä sääntömuutoksen vaikutuksista

- Jäsenyhdistysten on valittava ja valtuutettava (valtakirjat!) edustajansa vuosikokoukseen
- Paikallisjärjestön edustajiston jäsen voi olla vuosikokousedustaja, mutta status ei muutu automaattisesti

Kokouskutsu- ja valtakirjamalli

Kokouskutsu

SAK:n xxxx paikallisjärjestön sääntömääräinen kevätedustajiston kokous pidetään

Aika:

Paikka:

Kokouksessa käsitellään ja päätetään sääntöjen 5§ mukaiset asiat sekä paikallisjärjestön sääntöjen muuttaminen.

Esitys paikallisjärjestön uusiksi säännöiksi on kokouskutsun liitteenä. Mikäli edustajisto hyväksyy uudet säännöt sellaisenaan, otetaan ne käyttöön heti ja kokous jatkuu vuosikokouksena.

Tästä syystä jäsenyhdistyksiä pyydetään tekemään myös vuosikokousedustajavalinnat uusien sääntöjen 6§: mukaisesti:

Äänivaltaa vuosikokouksessa käyttävät jäsenyhdistysten valtuuttamat edustajat.

Jäsenyhdistys voi valtuuttaa äänimääränsä yhden tai useamman edustajan käytettäväksi.

Kunkin edustajan valtakirjasta tulee käydä ilmi hänen edustamiensa äänten lukumäärä.

Jokaisella jäsenmaksun maksaneella jäsenyhdistyksellä on kokouksessa kolme ääntä.

xx.xx.2026 xxxx paikallisjärjestön hallitus

VALTAKIRJA

Valtuutamme

valtuutetun nimi _____

edustamaan yhdistystämme

xxxxxx Paikallisjärjestön
sääntömääräisessä vuosikokouksessa
xx.xx.2026.

Valtuutetulla on käytössään ____ ääntä.

xx.xx.2026

valtuuttava yhdistys _____

allekirjoitukset

Muutosilmoituksen tekeminen PRH:lle kokouksen jälkeen

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle (PRH)

Vaikka paikallisjärjestö voi sääntöjen hyväksymisen jälkeen ryhtyä toimimaan niiden mukaan, on PRH:lle tehtävä viipymättä muutosilmoitus laissa säädetyllä tavalla (YhdL 52§)

- Virallisesti sääntömuutos astuu voimaan, kun se merkitään rekisteriin
- Ilmoitus sähköisesti:
https://www.prh.fi/fi/yrietyksetjayhteisot/yhdistysrekisteri/rekisteroidylle_yhdistykselle/saantojen_muutosilmoitus.html
- Paperinen muutos on myös mahdollinen, mutta käsittely hitaampi. Ohjeet löytyy samalta nettisivulta
- Ilmoituksen tekee jokainen yhdistys itse
 - Muutosilmoituksen allekirjoittaa yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja (YhdL 52§)
 - Muutosmaksu (60€) maksetaan ilmoituksen tekemisen yhteydessä
- Muutoksen tekemiseen tarvitset ennakkotarkastuspäätöksen diaarinumeron **2025/819156Y**
 - Diaarinumeron syöttäminen hakee ennakkotarkastetut säännöt automaattisesti ilmoituksen pohjaksi
- **Tehdystä muutoksesta ja ilmoituksesta lähetettävä tieto SAK:hon heini.jaakkola@sak.fi**

**Jäikö jokin
askarruttamaan,
kaipaanko neuvoa tai
apua?**

- Ole yhteydessä oman alueesi alueasiantuntijaan tai keskustuimistolle Eijaan. Pohditaan yhdessä 😊
- Olemme myös käytettävissä edustajiston kokouksiin

SAK

Eija Harjula

+358400536479

eija.harjula@sak.fi